

CONCURSUL ȘCOLAR NAȚIONAL DE COMPETENȚĂ ȘI PERFORMANȚĂ COMPER
EDIȚIA 2018-2019 / ETAPA a II-a – 15 martie 2019
COMPER – LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ, CLASA a III-a

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Timpul efectiv de lucru este de 90 de minute.

Citește cu atenție textul, apoi bifează în grilă răspunsurile corecte care sunt legate de text, dar și pe cele independente textului dat:

Odată, într-un sat, i-am uitat numele, trăia un om, nici pe al ăstuia nu-l țin minte, un om sărac. Ia, acolo, un bordei, o capră și-o palmă de loc. Decât, în ogrăjoara asta, lângă gard, avea un măr domnesc, rotat, de ținea umbră la o turmă și făcea niște mere de să le pui pe tavă la mesele împăratești. E o bogăție să ai așa un pom! Și bietul om împărțea din mere orișicui. Dar tot îi fura peste noapte. „Bre, își zicea în gând stăpânul, de ce-mi fură dacă eu le dau și așa?” Pasămite omul îi om! Pizma răsare în sufletul rău ca loboda în grădina neplivită. Mai ales vecinul îi purta sâmbetele pomului ăstuia vestit. C-avea și el un măr, da' de domnesc n-avea încotro. Era un măr pădureț. Și azi rupe-i o cracă mărului domnesc, mâne alta, până ce într-o bună zi, când stăpânul bordeiului și al pomului se duse la târg, pizmașul cheamă pe alți doi-trei, sar în ograda omului și-i rătează mărul de la pământ, iar în trunchiul rămas scobesc o gaură și-i dau foc, să-i ardă rădăcinile. Unii spun că Dumnezeu nu vede; ba vede el bine. Cum tăiau dânsii mărul cel domnesc, cade din crengile lui, dincolo de gard, singurul măr ce mai rămăsese în pom. Un copil îl vede – căci lumea se strânsese ca la urs și râdea – se așază pe marginea șanțului și-ncepe să mănânce, cu lăcomie, din rodul minunat.

Un sâmbure căzu jos, în țărână. Cine să bage seama la un sâmbure! Vorba-i, când se întoarse a doua zi, omul trecu cu carul pe lângă casa lui, înainte. Nu și-o mai cunoștea. Nu mai era mărul cu crengile rotate! A aflat bietul păgubaș, în urmă, vestea, s-a plâns la toți, da' degeaba. „Ce te pui, mă, pentru un pom”, îi ziceau sătenii. La anul, însă, din sâmburele cel căzut în șanț, cresc un copăcel, și norocul îl feri, și cresc copăcelul până ce se făcu copac rotat. Și într-o primăvară se acoperi de floare, și vara dădu rod. Și ce mere! Și ce umbră pentru drumeții osteniți! Se uitau oamenii din sat la el ca la un odor. Dar pizmașul simți din nou fiorul cela rău în inimă. Trecuse ani, îmbătrânise, și dânsul tot nu se lecuise. Că răul din om n-are moarte decât când moare omul. Și iarăși chemă într-o zi pe oameni și le spuse: „Măi, ia hai de-om tăia pomul ăsta, că încurcă drumul”. Dar oamenii s-au uitat la el chiorâș, și unul îi răspunse: „Ia caută-ți de treabă; că atunci când l-ai tăiat, era al unuia din noi, dar azi e al nostru, al tuturor. Și să nu te atingi de el, că te cotonogim!” Și-a înghițit în sec pizmașul, iar fostul păgubaș se uita cu drag la pom, că parcă tot al lui era.

(Emil Gârleanu, *Așa, o poveste!*)

STANDARD

1. Care era averea omului?
 - a. un bordei, o capră, un măr pădureț;
 - b. un bordei, un sâmbure, un măr domnesc;
 - c. un bordei, un car, un măr pădureț;
 - d. un bordei, o capră, un măr domnesc.

- 2.** Ce i-au spus sătenii păgubașului când i-a fost tăiat pomul?
a. *Ia caută-ți de treabă;*
b. *Ce te pui, mă, pentru un pom;*
c. *Te cotonogim;*
d. *Măi, încurcă drumul.*
- 3.** Sâmburele a căzut:
a. în curtea săracului;
b. în șanț;
c. în țărână;
d. în curtea pizmașului.
- 4.** Cuvântul *înnodat* se desparte în silabe corect în varianta:
a. înn-o-dat; b. înnno-dat; c. î-nno-dat; d. în-no-dat.
- 5.** Despărțirea corectă la capăt de rând a cuvântului *lăcomie* este:
a. lăc-omie; b. lăcom-ie; c. lă-comie; d. l-ăcomie.
- 6.** Cuvântul *exercițiu* conține:
a. 9 litere, 8 sunete; b. 9 litere, 10 sunete; c. 9 litere, 9 sunete; d. 9 litere, 11 sunete.
- 7.** Sunt scrise corect cuvintele din seria:
a. început – neînceput – reînceput;
b. întors – neântors – reântors;
c. împlinit – neâmplinit – reîmplinit;
d. întâlnit – neântâlnit – reîntâlnit.
- 8.** Cuvântul cu sens asemănător pentru *pizmă* este:
a. răutate; b. discuție; c. ceartă; d. dialog.
- 9.** Expresia *îi purta sâmbetele* are sensul de:
a. a plimba pe cineva doar sâmbetele;
b. a căra ceva doar sâmbetele;
c. a purta cuiva gând rău;
d. a îmbrăca ceva doar sâmbetele.
- 10.** Identifică varianta în care nu se regăsește un sens asemănător pentru expresia *să bage de seamă*:
a. să observe; b. să vadă; c. să remarce; d. să respecte.
- 11.** Cuvintele *alintate* pentru *sat, om, urs, palmă* se găsesc în seria:
a. sătel, omuleț, ursuleț, pălmuță;
b. sătuc, omuleț, ursoi, pălmuță;
c. sătic, omuleț, ursuleț, pâlmoaie;
d. sătuc, omuleț, ursuleț, pălmuță.

- 12.** Găsește seria corectă în care substantivele: *nume*, *bogăție*, *umbră* sunt transformate în adjective:
- numit, bogătaș, umbrifică;
 - numire, îmbogățit, neumbrit;
 - numit, îmbogățit, umbrit;
 - numit, îmbogățire, umbrit.
- 13.** În care dintre variante cuvântul *sărac* este substantiv ca parte de vorbire?
- La omul *sărac* nici boii nu trag.
 - Săracul* a fost chemat de boier.
 - Trăia în acel sătuc *sărac*.
 - Era *sărac* lipit pământului.
- 14.** Cuvântul *Ia* exprimă o atenționare în enunțul:
- a. *Ia* cartea! b. *Ia* niște pere! c. *Ia* haina! d. *Ia* seama!
- 15.** Identifică situația în care s-a folosit virgula în enunțul *Măi, ia hai de-om tăia pomul ăsta.*
- între elementele unei enumerări;
 - după o strigare;
 - după numele strigat;
 - pentru a atrage atenția.
- 16.** Enunțul *Și ce mere!* din textul dat exprimă:
- a. admirația; b. dezamăgirea; c. bucuria; d. neîncrederea.

EXCELENȚĂ

- 17.** Cuvintele *înrudite* cu *bătrân* sunt cele din seria:
- bătrânicos, bătrânică, bătrânețe, îmbătrânicos, îmbătrânire;
 - bătrânel, bătrânit, bătrânețe, îmbătrânire, îmbătrânit;
 - bătrânețe, bătrânițel, bătrânică, îmbătrânire, îmbătrânit;
 - bătrânel, bătrânică, bătrânețe, îmbătrânire, îmbătrânit.
- 18.** Mesajul textului este:
- Pizma răsare în sufletul rău ca loboda în grădina neplivită.
 - E o bogăție să ai așa un pom!
 - Unii spun că Dumnezeu nu vede, ba vede el bine.
 - Trecuse ani, îmbătrânise, și dânsul tot nu se lecuise.

Itemii 1-16 se notează cu câte 5 puncte fiecare; itemii 17-18 se notează cu câte 10 puncte fiecare.
Total: 100 de puncte.

BAREM DE CORECTARE

Limba și literatura română

Clasa a III-a

Etapa a II-a

Item	Răspuns	Punctaj
1	d	5
2	b	5
3	c	5
4	d	5
5	c	5
6	b	5
7	a	5
8	a	5
9	c	5
10	d	5
11	d	5
12	c	5
13	b	5
14	d	5
15	b	5
16	a	5
17	d	10
18	a	10
Total		100